

Namn på älgförvaltningsområdet

Glaskogens ÄFO

Älgförvaltningsplan för perioden

Reviderad datum

Revidering orsak

Registrerad areal för ÄFO (ha)

Registrerad areal ÄSO totalt (ha)

Registrerad areal licensområden

Antal älgskötselområden

Antal licensområden

Registrerande län

ÄFO nummer i Länsstyrelsens register

Fastställd av länsstyrelsen den

Fastställd av länsstyrelsen den

Länsstyrelsens ärendenr

2019	till och med	2021
312 046		
299 376	Andel av ÄFO:	96%
12 670	Andel av ÄFO:	4%
13		
13		
Länsstyrelsen i Värmlands län		
äfo-17-007		

Länsstyrelsens noteringar och villkor för beslut om fastställande av planen:

INNEHÅLL:

1. MÅLSÄTTNINGAR

- 1.1 Älgstammen
- 1.2 Skog och betesskador

2. NULÄGESBESKRIVNING

- 2.1 Uppgifter om älgstammen
- 2.2 Uppgifter om skogstillstånd och betesskador
- 2.3 Skador på gröda
- 2.4 Trafikolyckor med älg
- 2.5 Övrig dödlighet
- 2.6 Predation

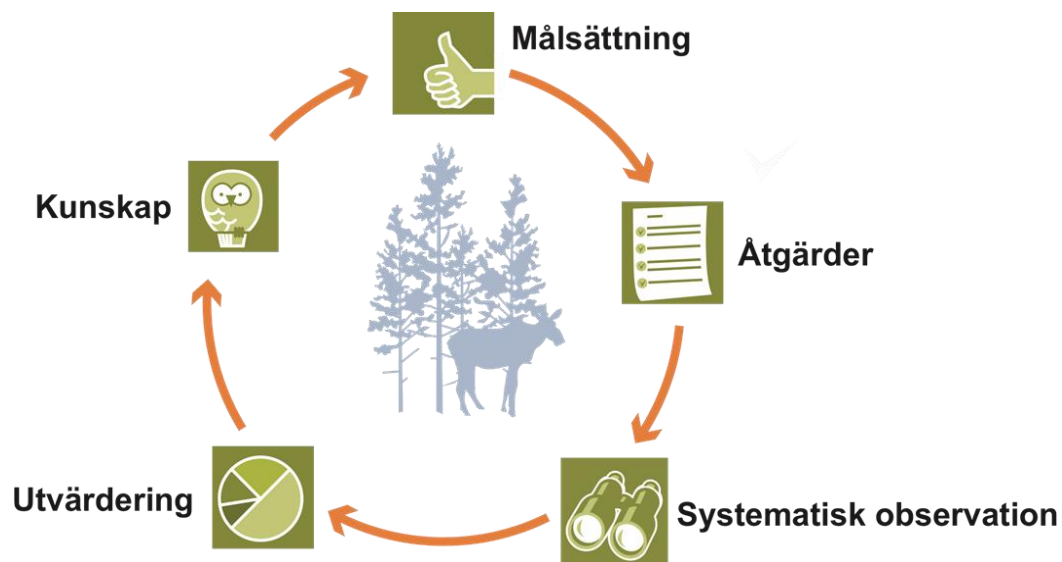
3. SAMMANFATTNING MÅLSÄTTNINGAR OCH NULÄGE

4. HANDLINGSPLAN FRÅN NULÄGE TILL MÅLUPPFYLLNAD

- 4.1 Planerad avskjutning
- 4.2 Avskjutningsförslag licensområden
- 4.3 Planerade inventeringar

5. ÖVRIGT

- 5.1 Samråd och förankringsprocess
- 5.2 Granskning av ÄSO-planer
- 5.3 ÄFGs råd och vägledning för ÄSO-planer
- 5.4 Uppföljning och revideringsbehov

1. MÅLSÄTTNINGAR

1.1 Mål för älgstammens utveckling inom älgförvaltningsområdet

Kvantitativ målsättning för treårsperioden

Antal de kommande 3 åren

Älgstammen ska

Med hänsyn till:

Öka	Oförändrad	Minska
☐	☒	☐

Mål för vinterstam

Vinterstam älg/ 1000 ha

Vinterstam älg/ 1000 ha ungskog

2021	
10,0	efter jakt
190	efter jakt

Kvalitativ målsättning för treårsperioden (3-års medelvärden)

Andel tjur av vuxna:

Antal kalvar per hondjur:

Målsättning kalvandel i avskjutning:

Slaktvikter kalv (kg)

33%	i älgobs
0,65	uttryckt som ett decimaltal enligt älgobs
50%	av totala avskjutningen
70	i medelvikt för alla vägda kalvar från jaktstart

Redogörelse av inventeringsunderlag för beräkning av älgstammens sammansättning i området.

1.2 Övergripande målsättningar för skogens utveckling inom ÄLGFÖRVALTNINGSOMRÅDET

Tallar	Maximal årsskada (vinterskada + sommarskada)	5%	Ange i %
Granar	Maximal årsskada (vinterskada + sommarskada)	0%	Ange i %
Tallar	ANDEL oskadade av klövvilt vid 5 m	70%	Ange i %
Tallar	ANTAL oskadade av klövvilt vid 5 m	1200-1600	Ange i stammar/hektar

2. NULÄGESBESKRIVNINGAR

2.1 Uppgifter om älgstammen inom älgförvaltningsområdet

Uppgifter om älgstammen och redovisning av inventeringar enligt föreslagna kvalitetssäkrade metoder.

2.1.1 Den totala avskjutningen inom ÄFO på årsbasis

Bör avse de senaste tre årens avskjutning.

År	2016	2017	2018
Tjur	185	207	222
Hondjur	144	144	139
Kalv	331	335	306
Totalt	660	686	667
Totalt per 1000 ha	2,1	2,2	2,1
Totalt per 1000 ha ungskog	40,1	41,8	40,7
Areal (ha för respektive år)	311 869	311 403	312 851

Sammanställning av avskjutningen de senaste tre åren för uppföljning av kvalitetsmålen.

År	2016	2017	2018
Tjurandel avskj. (tjur/vuxna)	56%	59%	61%
Kalvandel avskj. (kalv/totalt)	50%	49%	46%

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

2.1.2 Älgobservationer (älgobs)

Minst de senaste fyra årens älgobs jämförs för att trenden i älgpopulationen ska kunna följas.

År	2015	2016	2017	2018	Medel
Antal obstimmar	88 332	70 229	75 337	73 525	73030
Observationer per mantimme	0,056	0,062	0,060	0,059	0,060
Antal kalvar per hondjur	0,60	0,63	0,57	0,50	0,57
Andel tjur av vuxna	31%	34%	35%	35%	35%

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

2.1.3 Spillningsinventering

År	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Antal provytor		25740		23567		25643
Antal dagar i inventeringsperiod		191		184		195
Antal funna spillningshögar		8422		8071		10378
Spillningshögar per älg och dygn		18		18		18
Antal högar per ruta (täthetsindex)		0,33		0,34		0,40
Vinterstam i antal/1000 ha (max)		10,1		11,0		12,2
Vinterstam i antal/1000 ha (min)		9,0		9,7		10,8
Vinterstam i antal/1000 ha (medel)		9,5		10,3		11,5
Vinterstam i antal/1000 ha (medel)						

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

2. NULÄGESBESKRIVNINGAR forts.

2.1.4 Kalvvikter - vikt utan huvud, hud, skankar och inälvor före skottrensning

Medelslaktvikten för samtliga fällda och vägda älgkalvar inom ÄFO från de senaste tre åren.

År	2014	2015	2016	2017	2018
Antal vägda kalvar					
Slaktvikt kg septemberjakt (vägda)	0	0	0	0	0
Slaktvikt kg oktoberjakt (vägda)	71	71	64	66	58
Slaktvikt kg medel (vägda)	71	71	64	66	58

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

2.1.5 Flyginventering

År			
Tjur			
Ko			
Kalv			
Totalt			

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

2.1.6 Bedömning av den nuvarande älgstammen inom älgförvaltningsområdet

Antal de senaste 3 åren

	Ökat	Oförändrad	Minskat
Älgstammen har	☒	☐	☐

År

Vinterstam, älg/1000 ha

Vinterstam, älg/1000 ha ungskog

	2014	2015	2016	2017	2018
Vinterstam, älg/1000 ha	9,5		10,3		11,5
Vinterstam, älg/1000 ha ungskog			195	0	220

Beräknad sammansättning vid periodens start

	Antal älgar	Beräknad fördelning	Antal älgar/1000 ha	% tjur av vuxna
Tjur	861	24%	2,8	31%
Ko/kviga	1874	52%	6,0	
Kalv	853	24%	2,7	
Summa	3589	100%	11,5	

Redogörelse av inventeringsunderlag för beräkning av älgstammens sammansättning i området.

Kvalitet de senaste 3 åren

Tjurandelen

Medelåldern

Kalvikterna

Reproduktionen

	Minskat	Oförändrad	Ökat
Tjurandelen	☐	☒	☐
Medelåldern	☐	☒	☐
Kalvikterna	☒	☐	☐
Reproduktionen	☒	☐	☐

2.1.7 Sammanställt beräkningsunderlag för analys i Älgfrode

Data till Älgfrode

Områdets areal i ha

312046

Målsättning

Antal älgar per 1000 ha

10,0

% tjur av vuxna

33%

Älgstammens egenskaper

Enligt älgobs

% tjur av vuxna

Antal kalvar per vuxet hondjur

Enligt avskjutning

% tjurkalv av alla kalvar

Medel 4 år

Medel 3 år

Senaste år

35%

35%

35%

57%

57%

50%

52%

Avskjutning

Antal vuxna tjurar

222

Antal vuxna hondjur

139

Antal kalvar

306

Dödlighet utöver jakt

Antal vuxna tjurar per år

Antal vuxna hondjur per år

Antal kalvar per år

Rovdjur

Trafik

Övrigt

34,6

13,3

15,0

34,6

18,3

17,0

314,9

6,3

30,0

Älgstammens storlek

Antal älgar per 1000 ha

11,5

Bedömd eller beräknad sammansättning enligt Älgfrode antal vid periodens slut (utökad uppgift ej obligatorisk)

	Antal älgar	Beräknad fördelning	Antal älgar/1000 ha	% tjur av vuxna
Tjur				
Ko/kviga				
Kalv				
Summa	0	0%	0,0	

2. NULÄGESBESKRIVNINGAR forts.

2.2 Inventeringar av skogstillståndet inom älgförvaltningsområdet

Uppgifter om skogstillståndet och redovisning av inventeringar enligt föreslagna kvalitetssäkrade metoder.

2.2.1 Fodertillgång och skadeläge på skog enligt Skogsstyrelsens foderprognoser och Äbin

Fodertillgång och prognos	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Areal ungskog	16 475	16 400	16 388	16 376	16 385	16 408	16 355
RASE (rönn, asp, sälg, ek), andel ytor med förekomst					%		

Utveckling kommande 5 åren	Ökande	Oförändrad	Minskande
Areal tallfoder	☐	☒	☐

Övriga uppgifter om skogstillståndet enligt Äbin	2016	2017	2018	2019
Tallar	Årsskada (vinterskador + sommarskador)	25%	17%	
Tallar	Andel stammar utan viltskador			
Ståndortsanpassning	Andel mager mark föryngrad med tall			
RASE	Andel ytor med gynnsam konkurrensstatus			
Granar	Årsskada (vinterskador + sommarskador)			

2.2.2 Bedömt betetryck i avsaknad av Äbin

Bedömningen görs av älgförvaltningsgruppen.

För	Tolerabla	För omfattande	2017	2018	2019
Tall	☒	☐			
Gran	☒	☐			
RASE, välj alternativ i lista	Omhändertats istället av:		Medel	Medel	Medel

Bedömningen grundar sig på

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

2.3 Redovisning av skador på gröda

	Tolerabla	För omfattande
Omfattning	☒	☐

Redogörelse för typ av skador och var skadorna har förekommit.

2. NULÄGESBESKRIVNINGAR forts.

2.4 Redovisning av rapporterade viltolyckor med älg

Vilttrafikolyckorna med älg de senaste 3 åren

År	2016	2017	2018
Älgolyckor inom ÄFO, antal	83	105	68
Tjur, trafikdödad	10	22	8
Hondjur, trafikdödad	17	23	15
Kalv, trafikdödad	6	5	8
Okänd, trafikdödad	9	8	7
Summa trafikdödade älgar	42	58	38

2.5 Övrig dödlighet

År	2016	2017	2018
Tjur			15
Ko			17
Kalv			30
Okänd			
Summa			62

2.6 Redovisning av rovdjursförekomst och predationstryck

Predation inom ÄFO

Vargrevir	% av reviret som berör ÄFO	Predation i reviret antal	Predation vuxen älg	Predation kalv	Revirets predation i ÄFOt	Predation/ 1000 ha
Glaskogen	100%	120	22	98	120	0,4
Stora Bör	100%	120	22	98	120	0,4
Magnor/Sotsjön	100%	120	22	98	120	0,4
Römskog och Rödenes	10%	120	2	10	12	0,0
Laxarby	10%	120	2	10	12	0,0
		Summa:	69	315	384	1,2

Björntäthet per 100 000 ha	Antal björnar inom ÄFO	Predation per vuxen björn	Predation vuxen älg	Predation kalv	Björnens predation i ÄFOt	Predation/ 1000 ha

S:a predation:	69	315	384	1,2
-----------------------	----	-----	-----	-----

Förutsättningar för ovanstående:

Vargpredationen bör beräknas till 100-140 älgar/revir. I beräkningen utgörs predationen av 82% kalv och 18% vuxna.

Björnpredationen bör beräknas till ca 7 älgar per vuxen björn. I beräkningen utgörs predationen av 93% kalv och 7% vuxna.

Andelen vuxen björn utgör 50% i beräkningen.

3. SAMMANFATTNING MÅL OCH NULÄGE

	Mål	Nuläge	Trend	Åtgärdsförslag
Vinterstam, älgar per 1000ha registrerad jaktareal	10,0	11,5	Ökande	
Vinterstam, antal älgar totalt inom ÄFO	3120	3589	Ökande	
Andel tjur av vuxna i älgobs	33%	35%	Oförändrad	
Antal kalvar per hondjur i älgobs	0,65	0,57	Minskande	
Kalvandel i avskjutning	50%	48%	Välj i lista	
Slaktvikter kalv (kg)	70	63	Minskande	
Färska skador tallar/produktionstammar, max	5%	21%	Minskande	
Andel ytor med gynnsam konkurrensstatus			Ökande	
Fodersituation enligt foderprognos			Oförändrad	
Älgolyckor inom ÄFO, antal totalt		68	Minskande	
Övrig dödlighet, antal älgar inom ÄFO		62	Oförändrad	
Predation, antal älgar inom ÄFO		384	Minskande	

4. HANDLINGSPLAN FRÅN NULÄGE TILL MÅLUPPFYLLNAD

4.1 Avskjutning för älgförvaltningsområdet

Avskjutningen fördelas på ÄSO och licensområden

År	2019	2020	2021
Tjur	189	189	189
Hondjur	154	154	154
Kalv	343	343	343
Antal älgar totalt	686	686	686
Andel tjur av vuxna (%)	55%	55%	55%
Andel kalv av total avskjutning (%)	50%	50%	50%
Areal (ha för respektive år)	312 046	312 046	312 046
Totalt per 1000 ha	2,2	2,2	2,2

Avskjutning baseras på:

Beräkningsmodell Älgfrode
 Eget förslag (motiveras nedan)

Motivering för avvikelser jämfört med beräkningsmodellens förslag

4.2 Tildelning av kalv respektive vuxna älgar till licensområden

Arealkrav för kalv: 400 ha
 Arealkrav för vuxen: 800 ha

registrerade arealer		
Älgar/1000 ha	% Kalv	Antal älgar
2,5	67%	32
1,3		16
3,8		48

Behov av olika arealkrav inom området:

4.3 Planerade inventeringar

År	2020	2021	2022
Äbin	☒	☐	☒
Spillningsinventering	☐	☒	☐
Flyginventering	☐	☐	☐
Avskjutningsstatistik	☒	☒	☒
Älgobs	☒	☒	☒
Kalvvikter	☒	☒	☒
Foderprognoser	☒	☒	☒

Kommentarer

---

5. ÖVRIGT

5.1 Redogörelse för samråd och förankringsprocessen inom ÄFO.

Se bifogade protokoll från samrådsmöten.

5.2 Granskning av älgskötselplaner.

Se bifogade skriftliga yttranden som insänts till länsstyrelsen.

5.3 Älgförvaltningsgruppens råd och vägledning i övrigt för älgskötselplaner inom ÄFO.

5.4 Uppföljning och ev behov av förändringar i ÄFP under innevarande planperiod.

Mål	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021
Vinterstam			
Tjurandel			
Reproduktion			
Kalvandel i avskjutning			

--

Sekreterare

Mats Karlsson

Namnförtydligande

--

Justeras

--

Namnförtydligande

--

Ordförande

Thorbjörn Johansson

Namnförtydligande

--

Justeras

--

Namnförtydligande

Älgförvaltningsplanen är enhälligt antagen av ÄFG

Har någon ledamot deltagit genom fullmakt (bifogas protokoll)

Ja	Nej
☒	☐
☐	☒

Reservationer framförda av:

--

Namn

--

Namnförtydligande

--

Namn

--

Namnförtydligande

Motivering eller avvikande mening